

42(044)
R-511

თბილისის სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის
სახელმწიფო
პედაგოგიური უნივერსიტეტი

ხელნაწერის
უფლებით

შაბან ჩევიქი

კონოტაციის როლი უცხოური (ინგლისური) ენის
ლექსიკის სწავლებისას

13.00.02. - სწავლების მეთოდთა

პედაგოგიკურ მეცნიერებათა კანდიდატის
სამეცნიერო
ხარისხის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი
დისერტაციის

ავტორეზიუმე

თბილისი 2004

42(044) - 1910-

R-511 ხევაია შ.

კონოტაციის როლი უცხოური
(ინგლისური) ენის სწავლებისას

უნივერსიტეტში
13 კმ. №2.

ნაშრომი შესრულებულია ი.გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა ეროვნულ ინსტიტუტში

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:

ნათელა დოლონაძე, პედაგოგიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი.

ოფიციალური ოპონენტები: ნინო კირვალიძე,
ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
ელენე აბაშიძე,
პედაგოგიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი

დისერტაციის დაცვა შედგება 22 ახლის 12 საათზე თბილისის სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიურ უნივერსიტეტთან არსებულ სადისერტაციო საბჭოს პედაგოგიკის დარგის სხდომაზე (PD13.00 CN1)

მისამართი: (380079, თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. 32)

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია თბილისის სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში

ავტორეფერატი დაიგზავნა 19.03.2004

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი, პედაგოგიკურ მეცნიერებათა დოქტორი,

პროფესორი

ც.ლოლაძე

ინგლისური (როგორც უცხოური) ენის კომუნიკაციური სწავლება გულისხმობს ყურადღების გადატანას ფორმიდან შინაარსზე. ენობრივი უნარ-ჩვევების ლექსიკური მხარე ნიშნავს საქმის ქონას ორი სახის მნიშვნელობასთან, რომელსაც სიტყვები ერთდროულად გადმოგვცემენ:

1. საგნობრივ-ლოგიკური მნიშვნელობა, რომელსაც დენოტაციური ეწოდება,
2. ემოციური ანუ კონოტაციური მნიშვნელობა, რომელიც წარმოადგენს პრაგმატულ-კომუნიკაციურ ღირებულებას, რომელსაც სიტყვა ღებულობს იმისდამხედვით, თუ სად, როდის, როგორ, ვის მიერ, რა მიზნითა და რა კონტექსტში არის იგი გამოყენებული.

თითოეული მათგანი შეიცავს მთლიანი სიტყვის ან ფრაზის მნიშვნელობის თანაბრად მნიშვნელოვან კომპონენტს. მაშინ, როცა პირველი სახის მნიშვნელობას ტრადიციულად ასწავლიან, მეორე სახესებით იგნორირებულია. არა მხოლოდ ვარჯიშის ნაკლებობას, არამედ აგრეთვე ენის შემსწავლელის მიერ კონოტაციის არსებობის გაუცნობიერებას შედეგად მოყვა მშობლიური ენიდან და (ან) პირადი გამოცდილებიდან კონოტაციის ავტომატური გადატანა, რამაც გამოიწვია კიდევ უფრო ძლიერი ინტერფერენცია, ვიდრე შეცდომებმა დენოტაციის სფეროში.

ამავე დროს ევროპის საბჭოს მიერ გამოქვეყნებული ზოგადევროპული პროგრამა ენებში, რომელიც ევროპაში უნდა წარმოადგენდეს უცხოური ენების სწავლების სფეროში ყველა პროგრამის საფუძველს, კონოტაციას ასახელებს ენის შემსწავლელის მიერ გაფილტრული და ინტეგრირებული ექსტრალინგვისტური კონტექსტების სავალდებულო კომპონენტს შორის.

უცხოური ენის სწავლა-სწავლებლისას კონოტაციური მნიშვნელობის გაგება მნიშვნელოვანია მოსაუბრის, მსმენელის, მკითხველისა და დამწერისათვის, განსაკუთრებით, თუ კი მას უცხოენობრივი უნარ-ჩვევების საშუალო ან მაღალი დონე აქვთ. ძნელია ვისაუბროთ უცხოურ ენაზე ავთენტურად, სრულყოფილ კომუნიკაცი-აზე, თუკი მეტყველების კონოტაციური ასპექტი არ იქნება გაგებული და გადმოცემული. ყოველივე ზემოთქმული ჩვენი კვლევის თემას აქტუალურს ხდის.

ჩვენი კვლევის ლინგვისტურ საფუძველად გამოვიყენეთ (თუმცა ფრაგმენტული, მაგრამ მთლიანობაში არსებითი მოცულობის მქონე) მონაცემები, რომელიც მოპოვებულ იქნა

19161